

Razvoj novih programov na področju splošnega izobraževanja odraslih za pridobivanje temeljnih kompetenc s poudarkom na ranljivih ciljnih skupinah

1. IME PROGRAMA:

Program usposabljanja domačih oskrbovalcev za oskrbo starejših in/ali oseb s posebnimi potrebami

2. UTEMELJENOST:

Domača oskrba starejšega človeka ali osebe s posebnimi potrebami je zahtevno delo. V domovih za starejše skrbijo za oskrbovance osebe, ki so za oskrbo in nego starejših strokovno usposobljene in je to delo njihova poklicna izbira. Pri starejših ljudeh in pri osebah s posebnimi potrebami, ki živijo doma, vso potrebno oskrbo opravijo domači oskrbovalci ob svojem rednem delu. To delo jih izčrpava in večinoma ne dobijo od nikogar nobenega poduka, kako ostarelega in/ali osebo s posebnimi potrebami oskrbovati in negovati. Oskrbovanje bližnjega na domu na človeka vpliva telesno, čustveno, razumsko, duhovno, pa tudi finančno. Domači oskrbovalec občuti napor in doživlja nemoč, stisko in pomanjkanje časa za vse druge svoje obveznosti in interese. Zaradi nezadostne pomoči in znanja so preobremenjeni, kar vodi v njihovo izgorelost. Pomagati jim je možno s kakovostnimi programi, v katerih se jih opolnomoči z znanji o domači oskrbi in z dobrimi izkušnjami drugih domačih oskrbovalcev v podobnih situacijah. Če upoštevamo, da velika večina ljudi želi živeti do konca življenja doma, kjer jim je vse najbolj znano in domače, potem sta izobraževanje in osveščanje edina smiselna pomoč na poti opolnomočenja domačih oskrbovalcev.

Staranje prebivalstva je eden največjih družbenih in gospodarskih izzivov Evrope 21. stoletja. Zadeva vse države članice in večino področij politike EU. Po napovedih bo leta 2025 več kot 20 % evropskih prebivalcev starih 65 let ali več, zlasti pa se bo povečalo število starostnikov v starosti 80 let in več (*vir: SURS: Leta 2060 bo predvidoma skoraj vsak tretji Slovenec star 65 ali več let; <http://www.stat.si/StatWeb/News/Index/5477>*). Starejši so posebej ranljiva ciljna skupina, ki se zaradi demografskih sprememb in staranja prebivalstva zelo hitro povečuje.

Tudi v Sloveniji je staranje prebivalstva proces, ki se mu ni in ne bo mogoče izogniti. Statistični izsledki o hitrosti staranja prebivalstva (*vir: Statistični podatki: Prebivalstvo EU in Slovenije se nezadržno stara: <http://arhiv.acs.si/Info-mozaik/2011/43.pdf>*) ne le v Sloveniji kar kličejo po takojšnji in učinkovitejši gradnji kakovostnega medgeneracijskega sožitja.

Staranje populacije torej ne predstavlja izziv samo v tem smislu, da bo potrebno poskrbeti za tiste, ki bodo v vsakodnevnih aktivnostih odvisni od tuje pomoči ampak tudi zato, ker moramo doseči, da bodo naši starostniki čim dlje v domačem okolju in samostojni.

Zaradi porasta števila ljudi, ki potrebujejo pomoč druge osebe, pri opravljanju dnevnih življenjskih aktivnosti in nekaterih drugih družbenih sprememb dobiva področje dolgotrajne oskrbe v družbi vse vidnejšo vlogo, odpira pa tudi nove izzive/probleme:

- povečuje se število starejših z nevrodegenerativnimi (depresijo, demenco) in kroničnimi boleznimi (bolezni srca in ožilja, bolezni kostno mišičnega sistema),
- skrb za starejše in/ali oseb s posebnimi potrebami predstavlja veliko breme za družine, skrbnike in ožjo socialno mrežo
- skrb za starejše in/ali osebe s posebnimi potrebami je prav tako finančno breme za družine, skrbnike in tudi za državni podporni sistem (zdravstveni, socialni, finančni, pravni),
- potreba po kakovostnem podpornem sistemu je velika,
- število mest v domovih za starejše ne bo zadostovalo potrebam družbe,
- znanje domačih oskrbovalcev je nezadostno.

Zato bi morali domačo oskrbo prepoznati kot novo disciplino, v okviru katere naj bi se skrb za starejše premaknila iz formalnih institucij v domačo oz. skupnostno oskrbo.

3. CILJNA SKUPINA:

Ciljna skupina so ranljive skupine posameznikov z nizkim izobrazbenim profilom in slabo razvitimi ključnimi kompetencami pri katerih se prepletajo različne prikrajšanosti (na primer: materialna oziroma finančna, izobrazbena, zaposlitvena in podobno), ki so pri dostopu do pomembnih virov (kot je na primer zaposlitev) pogosto v izrazito neugodnem položaju in ki so

se znašli v situaciji, v kateri skrbijo za starejše in/ali osebe s posebnimi potrebami, ki potrebujejo pomoč za opravljanje vsakodnevnih življenjskih funkcij (higiena, hranjenje, urejenost okolja, socialni stiki...) in niso vključene v institucionalno/organizirano oskrbo. Za opravljanje te naloge imajo primanjkljaj znanj in ključnih kompetenc, s katerimi izboljšujejo kakovost življenja tako sebi kot tudi oskrbovani osebi.

Pri udeležencih sicer lahko pričakujemo šibko splošno poučenost, slabe izkušnje s šolanjem, pomanjkljive spretnosti v komunikaciji, iskanju in izbiri informacij vendar pa premorejo lastnosti, ki so potrebne za človekoljubno delo in skrb za drugega (veselje do dela z ljudmi, sposobnost vživljanja v druge osebe in sprejemanje drugačnosti). Gre za tiste posameznike, ki kljub brezposelnosti, nizki izobrazbi in slabim gmotnim razmeram izkazujejo drže in vrednote, ki jim bodo omogočile, da se to delo naučijo dobro in z veseljem opravljati in ki z vključitvijo v program pridobijo tudi priložnost za karierni razvoj.

4. CILJI PROGRAMA:

Cilj programa je usposobiti osebe za opravljanje domače oskrbe, ki bodo zadovoljevale potrebe starejših in/ali oseb s posebnimi potrebami po storitvah domače oskrbe z namenom izboljšanja kakovosti njihovega življenja in aktivnega vključevanja v družbeno življenje.

Cilji programa so usmerjeni v pridobivanje ključnih kompetenc naravoslovnih znanosti potrebnih za domačo oskrbo starejše in/ali osebe s posebnimi potrebami, kar bo udeležencem omogočalo lažje obvladovanje situacije, v kateri so se znašli, manj stresno življenje, večjo informiranost, večjo samozavest in samostojnost ter jim nudilo tudi priložnost za karierni razvoj.

Poleg tega bodo udeleženci v programu krepili tudi ključne kompetence sporazumevanja v maternem jeziku, učenje učenja, socialne in državljanske kompetence, samoiniciativnost in podjetnost.

5. TRAJANJE ORGANIZIRANEGA IZOBR. DELA:

Program traja 50 pedagoških ur in vključuje tako teoretični (15 ur) kot tudi praktični del (35 ur).

6. POGOJI ZA KONČANJE PROGRAMA:

Program je uspešno zaključen, če je udeleženec prisoten najmanj 80% ur programa in opravi preverjanje v obliki praktičnega dela in zagovora.

Udeleženci ob zaključku usposabljanja prejmejo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju in prilogo s popisom pridobljenih kompetenc po programu.

7. VSEBINA:

Vsebine so strukturirane v 4 vsebinske module, ki so povezani z domačo oskrbo. Za vsak modul so opredeljene skupne vsebine in predstavljajo okvir za doseganje ciljev programa.

V posameznem modulu se prepletajo znanja, ki zajemajo spoznanja osnovnih značilnosti starejši oseb in oseb s posebnimi potrebami, najbolj razširjene bolezni današnjega časa, odnose s starejšo osebo in/ali osebo s posebnimi potrebami (komunikacijske veščine), tehnike nege in oskrbe, skrb za primerno prehrano ter ohranjanje zdravja, gibljivosti in vitalnosti, možnosti za strokovno pomoč oskrbovanim osebam in domačim oskrbovalcem ter skrb za lastno zdravje in kondicijo.

MODULI

Modul 1: Osnovne značilnosti starejših in oseb s posebnimi potrebami -10 ur

Modul 2: Nega in oskrba– 20 ur

Modul 3: Varovanje zdravja oskrbovane osebe in domačega oskrbovalca - 10 ur

Modul 4: Podporne službe in pomoč domačim oskrbovalcem pri njihovem delu - 10 ur

MODULI	VSEBINE
<p>Osnovne značilnosti starejših in oseb s posebnimi potrebami</p> <p>- Izzivi staranja in invalidnosti</p> <p>- 10 ur</p>	<ul style="list-style-type: none"> - spoznavanje staranja in najpogostejših invalidnosti - doživljanje starejšega in/ali invalidnega človeka in komunikacija z njim - spoznavanje najbolj razširjenih bolezni: diabetes, bolezni srčno-žilnega sistema, demenca, možganska kap, srčni infarkt (vsebine se prilagodijo glede na relevantnost za konkretno skupino udeležencev) - prepoznavanje potreb, želja in zmožnosti oskrbovane osebe, - družabništvo (branje, pogovor, sprehod)
<p>Nega in oskrba v domačem okolju – 20 ur</p>	<ul style="list-style-type: none"> - izvajanje osebne higiene - oblačenje oskrbovane osebe - negovanje kože in lasišča - striženje in oskrba zdravih nohtov - uporaba stranišča -prestiljanje postelje z nepomično oskrbovano osebo - zamenjava pripomočkov za inkontinenco - ravnanje s terapevtskimi in negovalnimi pripomočki ter pomoč oskrbovani osebi pri tem - hranjenje - pomoč pri vstajanju in gibanju - pomoč pri življenjskih aktivnostih - ukrepanje v nepričakovanih situacijah in nudenje ustrezne pomoči - načrtovanje in izvajanje primernih fizičnih aktivnosti - ureditev domačega okolja, da bo oskrba lažja in bolj učinkovita
<p>Varovanje zdravja oskrbovane osebe in domačega oskrbovalca ter okolja – 10 ur</p>	<ul style="list-style-type: none"> - načrtovanje zdrave prehrane, - spodbujanje varnosti in zdravja v domačem okolju,

	<ul style="list-style-type: none"> - spodbujanje socialne vključenosti oskrbovane osebe in ohranjanje stikov z ožjo socialno mrežo, organiziranje prostočasnih dejavnosti oskrbovane osebe - spodbujanje oskrbovane osebe k ohranjanju samostojnosti in skrbi zase - spoznavanje etičnih načel oskrbe - spoznavanje osnov kinestetike
Podporne službe in pomoč domačim oskrbovalcem -10 ur	<ul style="list-style-type: none"> - spoznavanje pravic oskrbovane osebe - spoznavanje pravic in dolžnosti domačega oskrbovalca - spoznavanje ustreznih zdravstvenih in socialnovarstvenih služb - iskanje ustrezne mreže pomoči - spodbujanje prostovoljstva in drugih oblik pomoči (skupine za samopomoč)

Vse navedene vsebine se obravnavajo na osnovni ravni splošne poučenosti, v skladu z uporabnostjo v vsakdanjem življenju in interesom udeležencev. Obravnava se prilagaja osebnim izkušnjam udeležencev, ki jih imajo z oskrbo starostnikov in oseb s posebnimi potrebami.

Vsebino programa naj izvajalec smiselno prilagodi potrebam vsakokratne skupine in posameznih udeležencev.

8. KOMPETENCE, KI JIH UDELEŽENCI PRIDOBIMO PO PROGRAMU:

Udeleženci s programom pridobijo v prvi vrsti ključne kompetence v naravoslovju in tehnologiji, ki so potrebne za domačo oskrbo starejših in oseb s posebnimi potrebami ter tudi ključne kompetence s področij sporazumevanja v materinem jeziku, kompetence učenja učenja, socialne in državljanske kompetence ter kompetence s področja samoiniciativnosti in podjetnosti ki jih enako dobro lahko uporabijo v različnih življenjskih okoliščinah.

Učni dosežki na področju posameznih kompetenc:

Kompetence v naravoslovni znanosti:

- udeleženec pozna proces staranja in najpogostejše invalidnosti
- udeleženec zmore opredeliti znake najbolj razširjenih bolezni sodobnega časa (diabetes, bolezni srčno-žilnega sistema, demenca, možganska kap, srčni infarkt)
- udeleženec zna izvajati primerne postopke pri osebni higieni oskrbovanca,
- udeleženec zmore opredeliti in izvajati postopke pretiljanja pri nepremično oskrbovani osebi
- udeleženec opredeli/navede varne postopke ravnanja s terapevtskimi in negovalnimi pripomočki
- udeleženec pozna metode za spodbujanje oskrbovane osebe za izvajanje primernih fizičnih aktivnosti
- udeleženec pozna postopke ukrepanja v nepričakovanih situacijah in nudenja ustrezne pomoči
- udeleženec opredeli osnove kinestetike
- udeleženec opredeli pomen spremljanja in zaznavanja sprememb pri oskrbovani osebi
- udeleženec opredeli in razloži pomen in razmerja v prehranski piramidi
- udeleženec razume navodila za uporabo zdravil in ortopedskih pripomočkov

Kompetence sporazumevanja v maternem jeziku:

- udeleženec zmore položaju primerno pisno in ustno komunicira z institucijami
- udeleženec zmore prijazno, spodbudno in enakopravno komunicira s starejšimi osebami, osebami s posebnimi potrebami in njihovo ožjo socialno mrežo

Kompetence učenja učenja

- udeleženec zmore poiskati strokovno veljavne vire za pripravo zdravih jedilnikov
- udeleženec zmore spodbujati oskrbovano osebo k učenju za pridobivanje novih znanj in spretnosti
- udeleženec razume učenje kot pot do večje kakovosti svojega življenja
- udeleženec zmore naučeno uporabiti v novih situacijah

Socialne in državljanske kompetence

- udeleženec se je zmožen vživljati se v položaj starejše in/ali osebe s posebnimi potrebami in razume njihovo vedenje
- udeleženec zmore primerno položaju/situaciji komunicirati s starejšimi in/ali osebami s posebnimi potrebami
- udeleženec je zmožen ugotavljati potrebe, želje in zmožnosti oskrbovane osebe in ji pomaga pri njihovem zadovoljevanju
- udeleženec je zmožen opredeliti pomen zdrave prehrane,
- udeleženec je zmožen opredeliti pomen socialne interakcije z oskrbovano osebo
- udeleženec je zmožen navesti možnosti socialne interakcije s strokovnim osebjem
- udeleženec je zmožen navesti možnosti spodbujanja socialnega vključevanja oskrbovane osebe
- udeleženec je sposoben spodbujati in izražati pohvalo oskrbovani osebi
- udeleženec je sposoben sklepati dogovore z oskrbovano osebo, njihovo ožjo socialno mrežo in strokovnim osebjem
- udeleženec zmore uporabljati tehnike za uspešno reševanje konfliktov in za pogajanja
- udeleženec zmore opredeli etična načela oskrbe
- udeleženec zmore opredeliti pravice in obveznosti domačega oskrbovalca
- udeleženec zmore opredeliti pravice oskrbovane osebe
- udeleženec zmore opredeliti osebne vrednote in vanje umesti vrednoto sprejemanja drugačnosti
- udeleženec je sposoben poiskati potrebne informacije in navezati stik s strokovnimi službami
- udeleženec je sposoben gojiti medgeneracijski dialog

Kompetence s področja samoiniciativnosti in podjetnosti

- udeleženec je sposoben razvijati podjetnost pri svojem delovanju
- udeleženec zmore smiselno načrtovati in organizirati svoje delo
- udeleženec zmore skupaj z oskrbovano osebo načrtovati fizične in družabne aktivnosti in jo spodbujati k njihovem izvajanju

9. ORGANIZACIJA IZOBRAŽEVANJA:

Program se izvaja v tečajni obliki, ki jo tvorijo delavnice pri katerih se uporabljajo sodobne učne metode (metoda razlage, metoda projekcije oz. prikazovanja, metod razgovora, metoda razprave, metoda opazovanja, metoda dela s slikami in fotografijami, študija primera, igra vlog), ki so primerne za odrasle.

Izobraževanje poteka enkrat ali dvakrat na teden po dve uri ali več ur hkrati, dalj časa, nekaj tednov ali mesecev ter obsega 50 ur in je zasnovano modularno. Skozi izobraževanje spodbujamo individualizirano delo s posamezniki. Dodani so elementi svetovanja in coachinga, posebej v delu praktičnih nalog in individualnega oz. skupinskega dela na izbranih primerih. Praktični del izobraževanja se prepleta s teoretičnimi vsebinami in se izvaja z metodami demonstracije, igranja vlog, poskušanja in ponavljanja ob demonstraciji, opazovanja mentorja pri neposrednem delu ipd. Struktura posameznih srečanj zajema predstavitev konkretnega problema, iskanje rešitev, razlago, prikaz in prakticiranje udeležencev, ovrednotenje srečanja.

Tečajna oblika je kombinirana s samostojnim učenjem za utrjevanje nekaterih spretnosti (utrjevanje različnih pristopov nege in komunikacije, reševanje različnih nalog) ter s skupinskim delom za razvijanje nekaterih spretnosti (komunikacijske spretnosti ter delo v timu). Spodbuja se uporaba inovativnih učnih metod, odprtega učnega okolja in aktivno delo udeležencev. Moduli se skozi program nadgrajujejo ter utrjujejo že dosežene kompetence in jih povezujejo v močnejše okvire.

Predavatelj ima poleg vloge prenašalca vsebine tudi vlogo usmerjevalca, moderatorja in mentorja. V času izvajanja programa ne poteka samo interakcija med predavateljem in udeleženci, temveč tudi med samimi udeleženci. Izobraževanje je usmerjeno k udeležencu in udeleženci izobraževanja so sooblikovalci učnega procesa. Pomembno vlogo ima tudi motivacija za učenje, saj predvsem odrasli udeleženci izobraževanja iz ranljivih skupin težko prenesejo neuspeh. Predavatelj jih z ustrezno izbiro metod (metoda razlage, metoda projekcije oz. prikazovanja, metod razgovora, metoda razprave, metoda opazovanja, metoda dela s slikami in fotografijami, študija primera, igra vlog) in oblik poučevanja spodbuja k doseganju ciljev. Izbira metod in oblik temelji na poprejšnjem znanju, potrebah in interesih skupine.

Predavatelj predlaga in izbere najprimernejše učno in drugo didaktično gradivo, ki naj bo zvrstno čim bolj raznoliko in tematsko blizu skupini, ki ji je namenjeno.

Organizacija izvedbe programa se določi z izvedbenim načrtom, ki ga pripravi organizacija, izvajalka programa.

Organizacija, ki načrtuje izpeljavo programa, pred pričetkom izvajanja programa v sodelovanju z organizatorji izobraževanja odraslih in svetovalci ISIO organizira uvodne intervjuje s predvidenimi udeleženci programa. Na podlagi vprašalnika o ugotavljanju predznanja in interesa udeleženca se svetovalci pred usposabljanjem seznanijo z delovnim okoljem udeležencev ter jih ob tem motivirajo za vključitev v program. Po vključitvi svetovalci skupaj z udeležencem pripravijo osebni izobraževalni načrt udeleženca, ki obsega podatke udeleženca, predhodno izobraževanje, formalne in neformalne delovne izkušnje, razlog za vključitev, program vključitve in načrt svetovanja. Osebni izobraževalni načrt se med izvajanjem programa lahko dopolni ali spremeni.

ISIO svetovalci na podlagi evalvacijskega vprašalnika za sprotno spremljanje udeležencu nudi svetovanje tudi med potekom usposabljanja. Udeležencu svetuje pri načrtovanju in organizaciji učenja med potekom izobraževanja ter mu posreduje informacije, na kakšen način lahko poglobi znanje obravnavanih tem in se tako samoizobražuje.

Ob zaključku izobraževanja se na podlagi evalvacijskega vprašalnika za končno spremljanje z udeleženci opravi končno svetovanje, kjer se ugotavljajo učni izidi in razišče nadaljnje možnosti vseživljenjskega učenja in kariernega razvoja.

Za vsakega udeleženca v programu se vodi individualna zbirna mapa. Ta dokument ima v programu več vlog:

- je pripomoček za ugotavljanje potreb in načrtovanje individualnih učnih ciljev,
- je pripomoček za spremljanje in preverjanje doseganja učnih ciljev in
- je tudi instrument za ocenjevanje doseganja ciljev programa

Vključevanje udeležencev v program usposabljanja za domačo oskrbo starejših in/ali oseb s posebnimi potrebami poteka:

- na lastno željo kandidata,
- na predlog svetovalca ISIO.

V izobraževanje se vključi do največ 15 udeležencev.

Udeleženci ob zaključku usposabljanja prejmejo potrdilo o uspešno zaključenem usposabljanju in prilogo s popisom pridobljenih kompetenc po programu, ki se preverijo v obliki praktičnega dela in zagovora.

10. ZNANJE IZVAJALCEV PROGRAMA:

Predavatelji v programu usposabljanja za domačo oskrbo starejših in/ali oseb s posebnimi potrebami svoje znanje in usposobljenost za delo s ciljno skupino programa dokazujejo s potrdili o usposobljenosti in z delovnimi izkušnjami.

Predavatelj v programu je lahko, kdor ima znanja iz področja zdravstvene nege, gerontologije, socialne oskrbe na domu in socialnega varstva ter ima praktične izkušnje s področja dela s starejšimi in/ali osebami s posebnimi potrebami in praktične izkušnje iz področja organizacije dela in poznavanje potreb starejših in/ali oseb s posebnimi potrebami in je v preteklosti že uspešno izvajal programe na področjih, ki so predmet tega programa oz. ki je strokovnjak, ki ima reference z ustreznega področja. Svojo kvalifikacijo dokaže z zaključeno izobrazbo, pridobljeno Nacionalno poklicno kvalifikacijo Socialni oskrbovalec na domu ter referenčnim pismom delodajalca ali s pogodbo o zaposlitvi.

Primerni izvajalci programa po modulih so:

Modul 1: Osnovne značilnosti starejših in oseb s posebnimi potrebami -10 ur

1. Diplomirana soc. delavka/delavec, ki ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj kot socialna delavka/delavec z izkušnjami na področju dela s starejšimi in/ali oseb s posebnimi potrebami in pedagoškega dela;

Modul 2: Nega in oskrba– 20 ur

1. Diplomirana med. sestra/ diplomirani zdravstvenik z izkušnjami v zdravstveni negi starejših in/ali oseb s posebnimi potrebami in na področju pedagoškega dela;
2. Bolničarka negovalka/bolničar negovalec ki ima najmanj 3 leta delovnih z izkušnjami na področju dela s starejšimi in/ali oseb s posebnimi potrebami in pedagoškega dela;
3. Socialna oskrbovalka/socialni oskrbovalec na domu , ki ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj kot socialna oskrbovalka/oskrbovalec na domu.

Modul 3: Varovanje zdravja oskrbovane osebe in domačega oskrbovalca - 10 ur

1. Diplomirana med. sestra/ diplomirani zdravstvenik z izkušnjami v zdravstveni negi starejših in/ali oseb s posebnimi potrebami in na področju pedagoškega dela;
2. Bolničarka negovalka/bolničar negovalec ki ima najmanj 3 leta delovnih z izkušnjami na področju dela s starejšimi in/ali oseb s posebnimi potrebami in pedagoškega dela;
3. Socialna oskrbovalka/socialni oskrbovalec na domu , ki ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj kot socialna oskrbovalka/oskrbovalec na domu.

Modul 4: Podporne službe in pomoč domačim oskrbovalcem pri njihovem delu - 10 ur

1. Diplomirana soc. delavka/delavec, ki ima najmanj 3 leta delovnih izkušenj kot socialna delavka/delavec z izkušnjami na področju dela s starejšimi in/ali oseb s posebnimi potrebami in pedagoškega dela;

Od predavatelja v programu se pričakuje stalno strokovno spopolnjevanje na področju socialnega varstva, zdravstvene nega in domače oskrbe starejših in invalidnih oseb ter nenehno spremljanje novosti na tem področju.

11. NAČRT SPREMLJANJA IN EVALVACIJE

Metoda evalvacije bo izhajala iz strokovne presoje evalvacijskih ciljev ter bo usmerjena v kvalitativne analize, ki so uveljavljene v izobraževanju. Pri izpeljavi programa bo potekala tudi sprotna notranja samoevalvacija učnih dosežkov, ki jo opravljajo udeleženci.

Izvajanje programa in udeležence bomo spremljali ves čas trajanja aktivnosti z medsebojnim obveščanjem, z obiski in razgovori. Ob vpisu v program bodo udeleženci izpolnili vpisni vprašalnik in opravili razgovor s svetovalko, ki bo vključevalo naslednje elemente andragoškega dela s ciljno skupino: pripravo izvedbenega načrta, svetovalno podporo med izvajanjem izobraževanja, spremljanje napredovanja in evalvacijo, ki vključuje tudi merjenje zadovoljstva udeležencev in popis kompetenc po programu. Na osnovi izpolnjenih vprašalnikov bomo spremljali število vključenih udeležencev v programe.

Z listami prisotnosti bomo spremljali prisotnost udeležencev na vsakem srečanju in izvajali spremljanje napredovanja udeležencev v programu. Izvajanje programa bomo spremljali tudi z rednimi evalvacijskimi pogovori z izvajalci izobraževalnega programa. Spremljali bomo število izdanih potrdil o usposabljanju.

Rezultate vključenosti udeležencev v izobraževalni program bomo s pomočjo vprašalnikov spremljali 4 tedne po zaključenem izobraževanju in še 6 mesecev po zaključenem izobraževanju.

EVALVACIJA NA RAVNI POSAMEZNEGA IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA

Pri evalvaciji posameznega izobraževalnega programa se bomo osredotočili na:

- evalvacijo doseganja zastavljenih kazalnikov;
- evalvacijo kakovosti izobraževalnega programa in
- evalvacijo zadovoljstva udeležencev s programom.

EVALVACIJO DOSEGANJA ZASTAVLJENIH CILJEV bomo ugotavljali s pomočjo pedagoške in projektne dokumentacije (prijavnice, liste prisotnosti, dnevnik izobraževanja). Za izvajanje evalvacije, ki bo potekala ob pričetku in zaključku izobraževalnega programa, bo zadolžen organizator izobraževanja.

EVALVACIJA KAKOVOSTI IZOBRAŽEVALNEGA PROGRAMA

Za evalvacijo kakovosti programa bomo delno uporabili splošno uveljavljeni Kirkpatrickov model (1996) vrednotenja izobraževanj na štirih ravneh. Na prvi ravni bomo vrednotili zadovoljstvo udeležencev izobraževanja. Vprašalnike z ustreznimi kazalniki kakovosti izobraževanja bodo udeleženci usposabljanj izpolnili takoj po zaključenem izobraževanju. Vrednotenje na drugi ravni Kirkpatrickovega modela oz. preverjanje pridobljenega znanja in kompetenc bo potekalo sproti v obliki praktičnega dela in zagovora po izvedenih posameznih vsebinskih sklopih. Za boljše vrednotenje napredka rezultatov bomo pred začetkom izobraževanja izvedli tudi uvodno preverjanje poznavanja v programu obravnavanih vsebin. To nam bo omogočilo oceno obsega in kakovosti predhodnega znanja, ki je osnova za prilagoditev oz. pripravo izvedbenega načrta.

Evalvacija kakovosti bo temeljila tudi na: osebnih razgovorih s predavatelji pred in po zaključku izobraževalnega programa ter njihovih poročilih ob zaključku programa.

EVALVACIJA ZADOVOLJSTVA UDELEŽENCEV bo temeljila na vprašalnikih, ki jih bodo udeleženci izpolnili takoj po zaključenem izobraževanju. Med izvajanjem izobraževalnega programa pa bomo evalvacijo izvajali s pomočjo osebnih in skupinskih razgovorov z udeleženci ter njihovimi povratnimi informacijami.

12. SESTAVLJAVCI PROGRAMA

Renata Dobnikar, prof. zgodovine in nemščine, organizatorica izobraževanj na področju strokovnih usposabljanj pri Ljudski univerzi Kranj;

Mojca Rozman, unv. dipl. organizator dela, svetovalka za Nacionalne poklicne kvalifikacije pri Ljudski univerzi Kranj, domača oskrbovalka;

Helena Sitar, srednja medicinska sestra, domača oskrbovalka;

13. PRILOGE

VPRAŠALNIK O UGOTAVLJANJU PREDZNAJJA IN INTERESU UDELEŽENCA (obkroži ustrezne odgovore)

IME IN PRIIMEK UDELEŽENCA: _____

1. Oskrbovalec starejše ali invalidne osebe:

- a. Trenutno sem oskrbovalec starejše osebe.
- b. Trenutno sem oskrbovalec invalidne osebe.
- c. Oskrbovalec starejše osebe sem bil v preteklosti, trenutno nisem.
- d. Oskrbovalec invalidne osebe sem bil v preteklosti, trenutno nisem.
- e. Še nikoli nisem bil v vlogi oskrbovalca.

2. Za koga sem skrbel, skrbim ali bom skrbel:

- a. za svoje ali partnerjeve starše
- b. za svoje ali partnerjeve stare starše
- c. za druge bližnje sorodnike
- d. za prijatelje
- e. za sosede
- f. za druge osebe

3. Področje skrbi:

- a. prevozi in spremstvo
- b. gospodinjska pomoč
- c. osebna nega
- d. zdravstvena nega (previjanje ran, dajanje injekcij in zdravil, masaža, razgibavanje)
- e. hranjenje
- f. pomoč pri ohranjanju socialnih stikov
- g. ekonomska pomoč
- h. drugo: _____
- i. do sedaj še nisem bil v vlogi oskrbovalca

4. Koliko časa skrbite ali ste skrbeli za starejše ali invalidne osebe:

- a. 1 mesec ali manj
- b. 1 do 3 mesecev
- c. 3 do 6 mesecev
- d. 6 do 12 mesecev
- e. Več kot 1 leto
- f. do sedaj še nisem bil v vlogi oskrbovalca

5. Oskrbovanci za katere sem skrbel do sedaj so bili:

- a. pokretni
- b. polpokretni
- c. nepokretni

6. Institucije na katere ste se do sedaj že obrnili po pomoč, oz. veste, na katere se lahko obrnete po pomoč:

- a. center za socialno delo
- b. osebni zdravnik
- c. patronažna služba
- d. dom za starejše
- e. socialni zavod za invalide
- f. društvo invalidov
- g. organizacije za samopomoč
- h. dobrotelne organizacije
- i. drugo: _____
- j. ne poznam primernih institucij

7. Na področju oskrbe sem se že usposabljal/izobraževal:

- a. NE
- b. DA.

Napišite kdaj, kje in vsebino izobraževanja

8. V izobraževalni program bi se vključil ker:

- a. potrebujem dodatna znanja s tega področja
- b. se počutim preobremenjen in iščem pomoč
- c. sem pod stresom zaradi stalne skrbi za oskrbovanca
- d. imam težave pri komunikaciji z ustanovami
- e. imam težave pri komunikaciji z družinskimi člani
- f. drugo: _____

9. Na katerem področju potrebujete novo znanje oz. si ga želite dopolniti:

Vprašalnik za udeležence ob KONČNEM VREDNOTENJU programa po modulih/temah?
Staranje – prednosti in tegobe

Predavatelj:

	Ocena: 1 slabo-2 zadovoljivo-3 dobro- 4 zelo dobro
Ustreznost vsebin:	
Ustreznost gradiva:	
Delo predavatelja:	

Pogrešal/-a sem:

Pohvalim:

Nega in oskrba

Predavatelj:

	Ocena: 1 slabo-2 zadovoljivo-3 dobro- 4 zelo dobro
Ustreznost vsebin:	
Ustreznost gradiva:	
Delo predavatelja:	

Pogrešal/-a sem:

Pohvalim:

Varovanje zdravja oskrbovane osebe in domačega oskrbovalca ter okolja Predavatelj:

	Ocena: 1 slabo-2 zadovoljivo-3 dobro- 4 zelo dobro
Ustreznost vsebin:	
Ustreznost gradiva:	
Delo predavatelja:	

Pogrešal/-a sem:

Pohvalim:

Etika in komunikacija

Predavatelj:

	Ocena: 1 slabo-2 zadovoljivo-3 dobro- 4 zelo dobro
Ustreznost vsebin:	
Ustreznost gradiva:	
Delo predavatelja:	

Pogrešal/-a sem:

Pohvalim:

Podporne službe

Predavatelj:

	Ocena: 1 slabo-2 zadovoljivo-3 dobro- 4 zelo dobro
Ustreznost vsebin:	
Ustreznost gradiva:	
Delo predavatelja:	

Pogrešal/-a sem:

Pohvalim:

Pomoč domačim oskrbovalcem

Predavatelj:

	Ocena: 1 slabo-2 zadovoljivo-3 dobro- 4 zelo dobro
Ustreznost vsebin:	
Ustreznost gradiva:	
Delo predavatelja:	

Pogrešal/-a sem:

Pohvalim:

Vprašalnik za udeležence ob KONČNEM vrednotenju programa

Prosim vas, da odgovorite na naslednja vprašanja:

1. Spol: (Ustrezno obkrožite!)

- a. Ženski.
- b. Moški.

2. Starost: (Ustrezno obkrožite!)

- a. Do 30 let.
- b. 31 - 40 let.
- c. 41 – 50 let.
- d. Nad 50 let.

3. Stopnja izobrazbe/ oz. leta šolanja

(Vpišite!) _____

4. Kako ste na splošno zadovoljni z izpeljanim usposabljanjem?

- a. zelo nezadovoljen
- b. nezadovoljen
- c. zadovoljen
- d. zelo zadovoljen

5. Kako ste zadovoljni z organizacijo usposabljanja?

- a. zelo nezadovoljen
- b. nezadovoljen
- c. zadovoljen
- d. zelo zadovoljen

6. Kako ste zadovoljni z vsebino usposabljanja?

- a. zelo nezadovoljen
- b. nezadovoljen
- c. zadovoljen
- d. zelo zadovoljen

Prosim pojasnite vaš odgovor

7. Katere vsebine so bile za vas najbolj zanimive in zakaj? (Navedite!)

8. Katere vsebine so bile za vas nezanimive in zakaj? (Navedite!)

9. Katere vsebine ste pogrešali oz. bi si jih želeli v prihodnje? (Navedite!)

10. Kako ste bili zadovoljni z metodami dela? (Ustrezno obkrožite!)

- a. zelo nezadovoljen
- b. nezadovoljen
- c. zadovoljen
- d. zelo zadovoljen

11. Vaši komentarji, predlogi za izboljšave in druga sporočila organizatorjem usposabljanja! (Navedite!)

Hvala za sodelovanje

OSEBNI IZOBRAŽEVALNI NAČRT

UDELEŽENEC

Ime: _____ Priimek: _____

PROGRAM: _____

PRILOGA 1: URNIK IZOBRAŽEVANJA

PRILOGA 2: VSEBINA PROGRAMA

PRILOGA 3: KOMPETENCE

PREDHODNO IZOBRAŽEVANJE

Stopnja: _____ Smer: _____

Dodatna usposabljanja, znanja, pridobljena v neformalnem izobraževanju, posebnosti:

Delovni status: zaposlen/a iskalec zaposlitve

Delovne izkušnje (formalne in neformalne), ki so povezane s programom, v katerega se vključujete:

Razlog za vključitev v program : (npr. delo s slabovidno osebo, delo s starostnikom ...)

Obrazec je pripravljen v dveh izvodih. Enega prejme udeleženec, drugi ostane v njegovi mapi in je namenjen

Kranj, _____

Svetovalec:

Udeleženec:

Svetovalna srečanja

1. srečanje (pred vključitvijo v program)

Datum: _____

Udeleženec: _____

Svetovalec: _____

2. srečanje (med izobraževanjem):

Datum: _____

Udeleženec: _____

Svetovalec: _____

3. srečanje (po izobraževanju):

Datum: _____

Udeleženec: _____

Svetovalec: _____